

פורשים כנף על הנשרים

Taking the Vultures under our Wing

ניסן התשע"ג - 4/2013 - 919

רחם - Egyptian Vulture (*Neophron percnopterus*)

בולט בצבעיו השחורים-לבנים, זנבו המעוין ופרצופו הצהוב. מקורו צר ודק כמלקטת (פינצטה), ומאפשר לו להגיע לאזורים שהעזנייה והנשר לא מגיעים אליהם. מוטת-כנפיו כמחצית ממוטת כנפי הנשר. הוא מקנן בכוכים שבמצוקים באזורים מדבריים וים-תיכוניים כאחד.

פרס - Bearded Vulture (*Gypaetus barbatus*)

הפרס ניזון ממה שמותירים לו העזנייה והנשר - עצמות. הפרס נוהג לאתר ולתפוס עצם, לעלות איתה גבוה באוויר, ולהשמיט אותה על משטח סלע כדי לפצחה (מכאן שמו: פורס עצמות). הוא ניזון משברי העצמות וממח העצמות, ובעל יכולת בליעה מרשימה (מסוגל לבלוע עצם באורך 30 ס"מ!). לפרס זיפים ארוכים בבסיס המקור, ויכולת תעופה יוצאת-דופן לאורך המצוקים הנישאים. זנבו הדומה ליתד וכנפיו הצרות מזכירים בז נודד גדול.

פרופ' יוסי לשם

אוניברסיטת תל אביב והחברה להגנת הטבע

תיאור הבולים והמעטפה

גליונות הבולים הונפקו עם שוליים מקושטים.

נשר

ברקע הבול נראה המפל הגדול של נחל גמלא. בשובל - גוזל נשר. בשולי גיליון הבולים - מעוף מעל קניון נחל גמלא.

עזניית הנגב ורחם

ברקע הבול נראה נוף של הערבה הדרומית. בשולי גיליון הבולים נראה אחד הנחלים היורדים לערבה.

פרס

ברקע נראה המצדה. בשובל - עמדת תצפית אל ים המלח. בשולי גיליון הבולים - מערב ים המלח, המצדה משמאל.

מעטפת היום הראשון

במעטפה נראים ארבעת מיני הנשרים מתקבצים על נבלת יעל. מרחוק - התגודדות נשרים סביב פגר אחר.

"שלושה המה נפלאו ממני וארבעה לא ידעתיים: דרך הנשר בשמים..." (משלי ל, יח-יט)

הנשר, הפרס, עזניית הנגב והרחם הם ארבעת אוכלי הפגרים, שהטביעו את חותמם בנוף ארצנו מאז ימות התנ"ך. הנשר מוזכר 28 פעמים בתנ"ך, והיווה מני-קדם סמל מלכותי הן במסופוטמיה והן במצרים בתקופת הפרעונים. כל מי שראה להקות נשרים, הדואים בלא להניד כנף לאורך מצוק נישא בגול, במדבר יהודה או בנגב, לא יכול שלא להתרשם מעוצמתם ומיופיים. לא בכדי נקרא הרמב"ם "הנשר הגדול". לעופות הללו היה תפקיד משמעותי ביותר בשרשרת המזון כ"סניטרים של הטבע", כמונעי מחלות ומגפות, ולכן התייחסו אליהם הקדמונים בכבוד רב.

למרבה הצער, מכלול גורמים - כמו פיתוח מואץ והרס בתי-הגידול הפתוחים, שימוש אינטנסיבי בחומרי הדברה, התחשמלויות, טיסות נמוכות של מסוקים, מטפסי מצוקים, ציד והתמעטות של חיות הבר ועדרי הצאן ברחבי הארץ - הביאו להתמעטותם ולהכחדתם של ארבעת מינים אלו. עזניית הנגב והפרס נכחדו כליל כמקננים בישראל; רק עשרות זוגות בודדים של רחם עדיין מקננים בישראל; ומכ-1,000 זוגות הנשרים, שקיננו כאן לפני קום המדינה, נותרו רק 35 זוגות מקננים בשנת 2013.

רשות הטבע והגנים, חברת החשמל והחברה להגנת הטבע חברו יחדיו כדי לנסות ולשקם את אוכלוסיית הנשרים ואוכלי הפגרים בעזרת ניטור, מחקר בסיסי, הקמת תחנות האכלה, הקטנת מספר ההתחשמלויות, הקמת גרעיני רבייה וקידום פעילות חינוכית ענפה בתי-הספר עם הקהילה וביציבור הרחב.

נשר - Griffon Vulture (*Gyps fulvus*)

חי בלהקות, ניזון מפגרים שאותם הוא מאתר בתעופת סריקה למרחקים של עד 250 קילומטרים ביום. מקנן במצוקים נישאים, נאמן במשך כל חייו לבת-זוגו, שמטילה ביצה אחת בשנה. הנשר עשוי להגיע לגיל 40 שנים ומעלה. ניזון מהחלקים הפנימיים של הפגר, שאליו הוא חוזר עם צווארו הארוך ונטול הנוצות.

עזניית הנגב - Lappet-faced Vulture (*Torgos tracheliotus negevensis*)

מוטת-כנפיה מגיעה לשלושה מטרים. כ-30 זוגות קיננו בעבר בארץ - בערבה ובנגב הדרומי. מקורה המאסיבי (מכאן שמה: עזנייה - מן העוז) מאפשר לה לבתק עור עבה של גמל, והיא הראשונה שמגיעה לפגר שאותו היא מאתרת בעזרת ראייתה, החדה פי עשר מזו של האדם. בישראל קינן תת-מין ייחודי, השונה מאוכלוסיית העזניית המקננת באפריקה.

עיצוב בולים: צביקה רויטמן וטוביה קורץ
עיצוב מעטפה וחותמת: צביקה רויטמן
Stamps design: Zvika Roitman & Tuvia Kurtz
FDC & Cancellation design: Zvika Roitman

Taking the Vultures under our Wing

**"Three things are beyond me;
four I cannot fathom:
How a Vulture makes its way over the sky..."**
(Proverbs 30: 18-19)

The Griffon Vulture, the Bearded Vulture, the Lappet-faced Vulture and the Egyptian Vulture are all scavengers which have been making their mark on the Israeli landscape since biblical times. The Vulture is mentioned 28 times in the Bible and it served as an ancient symbol of royalty both in Mesopotamia and in Egypt during the time of the Pharaohs. Anyone who has seen flocks of vultures soaring along the top of a cliff in the Golan Heights, the Judean Desert or the Negev Desert cannot help but be impressed by their strength and beauty. Maimonides was known as "The Great Vulture" and for good reason.

These birds played an exceedingly important role as "nature's orderlies" within the food chain, preventing the spread of disease and plague, thus ancient peoples treated them with great respect.

Unfortunately, an array of causes, such as accelerated development and the destruction of wild habitats, intensive pesticide use, electrocution, low-flying helicopters, mountain climbers, direct hunting and decreasing wildlife and sheep herds throughout Israel have reduced their numbers and even led to the extinction of some of these four species. The Lappet-faced Vulture and the Bearded Vulture have become completely extinct as a nesting species in Israel, only a few dozen pairs of Egyptian Vultures continue to nest in Israel and of the 1,000 pairs of Griffon Vultures that nested here prior to the establishment of the State of Israel in 1948, only 35 nesting pairs remain in 2013.

The Israel Nature and Parks Authority, the Israel Electric Corporation and the Society for the Protection of Nature in Israel have partnered to try to rehabilitate Israel's Vulture and scavenger population through basic monitoring and research as well as by constructing feeding stations, preventing power line electrocutions, establishing small reproductive groups and furthering widespread educational activities in schools and among the general public.

Griffon Vulture (*Gyps fulvus*)

The Griffon Vulture lives in flocks and feeds on carcasses that it is able to spot while in flight, as it flies great distances of up to 250 kilometers a day. It nests in high cliffs, living in monogamous pairs throughout its lifetime, and the female lays one single egg per year. The Griffon Vulture lives for 40 years and more. Its long featherless neck enables it to reach and eat the internal organs of the carcass while feeding.

Lappet-faced Vulture (*Torgos tracheliotus negevensis*)

The Lappet-faced Vulture's wingspan can reach up to 3 meters. Some 30 pairs used to nest in the Arava and Southern Negev regions of Israel. This bird's massive beak allows it to pierce the thick skin of a camel and it is the first to reach a carcass thanks to its keen eyesight, which is ten times sharper than human eyesight. A unique sub-species, which differs from the population that nests in Africa.

Egyptian Vulture (*Neophron percnopterus*)

The Egyptian Vulture has a distinct appearance, with its black and white coloring, diamond-shaped tail and yellow face. Its tweezers-like beak is narrow and thin, enabling it to get to areas

חותמת אירוע להופעת הבול SPECIAL CANCELLATION

פורשים כנף על הנשרים
TAKING THE VULTURES
UNDER OUR WING

that the Lappet-faced Vulture and the Griffon Vulture are unable to reach. Its wingspan is approximately half that of the Griffon Vulture. This species nests in nooks and crannies on the cliff face in both desert and Mediterranean areas.

Bearded Vulture (*Gypaetus barbatus*)

The Bearded Vulture feeds on the Lappet-faced Vulture and Griffon Vultures' leftovers – the bones. Once it locates and grabs a bone, it flies high up in the air and drops it onto the rocks below in order to crack it open. It feeds on the bone fragments and marrow and has an impressive swallowing capacity (it can swallow a bone that is 30 centimeters long!). The Bearded Vulture has long bristles at the base of its beak and an extraordinary ability to fly along the soaring cliffs. Its tail resembles a stake and its narrow wings are reminiscent of a large Peregrine Falcon.

Prof. Yossi Leshem

Tel Aviv University and the Society for the Protection of Nature in Israel

Description of the Stamps and First Day Cover

These stamps are issued in decorated stamp sheets.

The Griffon Vulture

The background of the stamp features the large waterfall at Gamla Gorge. A Griffon Vulture chick appears on the tab. The sheet selvage features Vultures in flight over the Gamla River canyon.

The Lappet-faced Vulture & the Egyptian Vulture

The background of the stamp features the southern Arava. The sheet selvage features a Gorge flowing into the Arava.

The Bearded Vulture

Masada is shown in the background of the stamp. An observation point overlooking the Dead Sea appears on the tab. The sheet selvage features the western Dead Sea, with Masada to the left.

First Day Cover

The FDC features the four Vulture species gathered on an ibex carcass. In the distance – Vultures congregate around another carcass.

השירות הבולאי - טל: 076-8873933
שדרות ירושלים 12, תל-אביב יפו 6108101
The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933
12 Sderot Yerushalayim, Tel-Aviv-Yafo 6108101
www.israelpost.co.il • e-mail: philserv@postil.com

Issue:	אפריל 2013 April	הנפקה:
Stamp Size (mm):	H 30 ג / W 40 ר	מידת הבולים (מ"מ):
Plates:	907,906,905	לוחות:
Stamps per Sheet:	8	בולים בגיליון:
Tabs per Sheet:	4	שבילים בגיליון:
Method of printing:	אופסט Offset	שיטת הדפסה:
Security mark:	מיקרוטקסט Microtext	סימון אבטחה:
Printer:	Cartor Security Printing, France	דפוס: